

1914- Yeni Bir Başlangıç

Ağustos 1914'te Avrupa'da silahlar patladığında, Willis Carrier ve arkadaşları için bir kapı kapanıyor, ama bir kapı açılıyordu. Carrier Hava Koşullandırma Şirketi gelişmeye başlarken, "Büyük Savaş"ın başlaması dolaylı olarak Buffalo Forge'un yan kuruluşunun sonu oldu.

Son yıllarda da yaşadığımız gibi, büyük değişiklikler getiren dünya olayları bir içe dönme ve düşünme dönemleridir. Patlamaya hazır 1914 yazında da birçok Amerikan şirketi üretimi yavaşlattı.

Buffalo Forge'un yönetimi hava koşullandırma sistemleri mühendisliği ve yerleştirilmesi işinin ne kadar başarılı olabileceğini düşünüyordu. 1914 yılı sonlarında Buffalo Forge yalnızca üretim yapmaya karar verdi ve bu kararı Carrier'la Irvine Lyle'a bildirdi. İkisi dışında, hava koşullandırma şirketinde çalışanların işine son verilecekti.

Bu karara çok üzülen Carrier ve Lyle, büyük güçlüklerle kurdukları hava koşullandırma sanayisinin ya unutulacağını, ya da başkaları tarafından sürdürülebileceğini düşündüler ve iki olasılığa da katlanamayacaklarını hissettiler. New York'ta Lyle, kararın değişebileceği umuduyla uzun süre mühendislere bir şey söylemedi. Carrier ise Buffalo'da durumu uzun uzun düşündükten sonra yeni bir şirket kurmaktan başka çare olmadığına karar verdi. "Irvine Lyle da bu fırsatı değerlendirmek isterse ve onun mühendisleri de bize katılırsa, şirketi kurabiliriz" diye düşünüyordu.

Carrier, Lyle ve satış yetkilisi Edward Murphy, daha ilk toplantıda yeni şirketin planlarını yapmaya başladılar. 26 Haziran 1915'te yedi genç mühendis - Carrier, Lyle, Murphy, Logan Lewis, Ernest Lyle, Alfred Stacey, Jr. ve Edmund Heckel New York eyaletinde Carrier Mühendislik Şirketi'ni kurdular. Carrier ve Lyle altı yıl yeni şirket için çalışma sözü verirken, ötekiler üç yıl için sözleşme yaptı. Bütün bu anlaşmalar bittiğinde, gerçekte paraları olmadığını gördüler. İyi dostlardı, hava koşullandırma konusunu başka tüm gruplardan daha iyi biliyorlardı, cesur ve yaratıcıydılar, ama sermayeleri yoktu. Piyasaya hisse senedi çıkarmaya karar verdiler ve satın alınan hisse miktarı 2,500 doları bulunca şirketin işe başlamasına karar verdiler. Carrier, Lyle ve Murphy, hisselerin %60'ına sahipti.

1 Temmuz 1915'te Carrier Mühendislik Şirketi New York, Chicago, Philadelphia, Boston ve Buffalo'da bürolar açtı. Şirket merkezi Buffalo'daydı ve ofiste eskiciden alınmış eşyalar vardı - iki masa, bir çizim masası ve tabure, birkaç dolap ve müşteriler için iki hisar sandalye. Hisse senedi satışları yavaş yavaş arttı. Hisselerin çoğu Carrier ve Lyle'ındı. Toplam sermaye 32,600 dolardı ve 1927'de genişleme amacıyla yeni sermaye eklenene kadar böyle kaldı. Bu tarihte şirket sermayesi ve fazlası 1,35 milyon dolardı ve bunun tümü ilk yatırımdan sonra oluşmuştu.

1947'de Murphy şirketi kuranların ve şirketin özelliklerini şöyle dile getiriyordu:

"Bu girişime inanıyorduk, istekliydik, birbirimize ve ortak amacımıza bağlıydık."

"Cesaretliydik ve fırsatları değerlendirecek öngörüye sahiptik."

"Karmaşık bir işin tüm aşamalarında birbirimizi tamamladık."

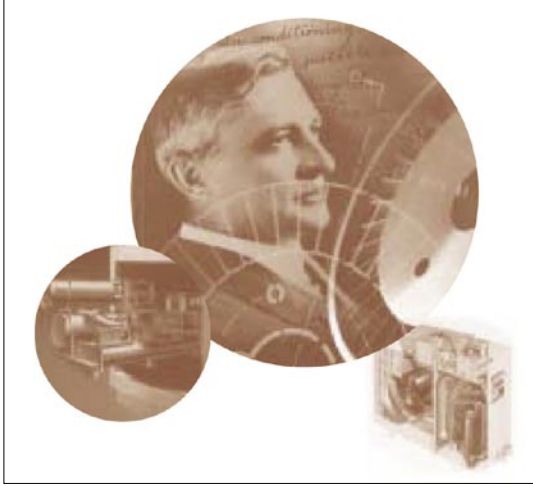
"Üstün bir ürün sahibiydik ve bunu sağlam bir mühendislikle uyguluyorduk."

"Sanayinin gerek duyduğu bir ürüne sahiptik ve ürünü sürekli geliştirerek ve uygulama alanını genişleterek bu alanda önderlik sorumluluğunu yükledik."

"Ürünlerimiz, mühendislik yöntemlerimiz ve başkalarıyla girdiğimiz mali işlerde yüksek bir dürüstlük ölçütüne bağlı kaldık."

"Kader de bizimle işbirliği ediyordu sanki. Belki de insanların sağlığını ve yaşama koşullarını iyileştirecek ve böylece insanlığa gerçek bir hizmet götürecek bir çalışma alanı seçtiğimizdendi bu."

Carrier Mühendislik Şirketi kuruluşundan on sekiz gün sonra ilk iş anlaşmasını imzaladı. 4,350 dolarlık bu anlaşmayla şirket, Amerikan Silah Şirketi'nin Paulsboro, New Jersey'deki füze yükleme binasının hava koşullandırma işini üstlendi. Carrier Hava Koşullandırma Şirketi'nin sonunu getiren savaş, yeni ve bağımsız Carrier Mühendislik Şirketi'ne ilk işini sağladı.

Ön sıra: L.L. Lewis, Willis Carrier, J.I. Lyle, E.T. Murphy
Arkadakiler: E.P. Heckel, E.T. Lyle, A.E. Stacey, Jr.

Jüponlu Mühendis

1900'lerin başında Carrier yeni kuruluken, kadınların toplumsal yaşamdaki rolleri ev hanımlığı, eş ve annelikti. Kadının çalışma hayatındaki rolünde en büyük değişime 2. Dünya

Margaret Ingles

Savaşın damgasını vurdu. Ama Carrier zamanının ilerisindeydi. Margaret Ingles 1917 senesinde Carrier'a mühendis olarak kabul edildi ki bu sırada Amerika'da kadınların oy hakkı mecliste yeni tartışılıyordu.

Bugün bile mühendislik "erkeklerin dünyası" olarak görülür. Ancak Margaret ve makina mühendisliği alanında geçirdiği 32 sene bu efsaneyi çürüttü. Amerika'nın "ilk kadın klima mühendisi" olarak dergilerde bir çok makaleye konu oldu.

Ingles, Amerika'da makina mühendisi diplomasını alan ilk kadındı. Kentucky Üniversitesi'nden 1916'da mezun oldu ve ertesi yıl Carrier'ın Pittsburgh Ofisi'nde mühendis olarak işe başladı. Amerikan Isıtma ve Havalandırma Mühendisleri Derneği'ndeki araştırma kadrosuna atandı ve 1921'de devlet okullarında havalandırma ve ısıtma konularında uzman oldu.

1929'da Carrier'a konut iklimlendirme uzmanı olarak geri döndü. Daha sonra tüm reklamlarda ve promosyonlarda teknik danışman, halkla ilişkiler malzemelerinin hazırlanmasında editör olarak görev aldı.

Ingles, insan konforu için denklemdeki birleşik nem ve hava hareketindeki "efektif sıcaklık" skalasını geliştirmekten sorumluydu. Ayrıca bir yazardı, aktif kariyeri süresince 45'den fazla teknik makaleyi, bu arada mühendislik alanında öncü Amerikan kadınına belgeleyen "Jüponlar ve Hesap Cetvelleri" makalesini kaleme aldı.

Willis Carrier'ın yakın arkadaşı olan Ingles, Carrier'ın biyografisini yazdı ve "Willis Carrier: İklimlendirmenin Babası" 1952'de yayımlandı. Aynı sene emekli olan Ingles prestijli kariyer hayatını, Carrier çalışanlarının hediye ettiği gümüş çay takımını alarak ev hayatı ile değiştirdi. Daha sonraki günlerinde, bir önceki yaşam tarzına göre biraz farklı bir şekilde, Ingles'i çoğunlukla evinde arkadaşları ile çay içerken görmek mümkündür!

Willis Carrier ve Margaret Ingles Carrier'in Syracuse'daki evinde